

Dagthema: 'Wie hoort erbij?'

Overweging 10 juni – Bert van der Meer

Lector: Liesbeth Broekhoff

"... Jezus zegt: "iedereen die de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder".

Daarmee zegt hij, dat als wij goed doen, mensen tegemoet treden, niet uitsluiten, onszelf ontplooiën, niet kleineren, de aarde koesteren, niet vernietigen, dat we er dan bij horen.

En hij zegt ook dat wij dat niet alleen mogen leven, maar ook mogen uitstralen en uitzenden naar de gezelschappen waar we zijn in de rest van deze dag, de komende week ..."

Eerste lezing uit Rechters 12: 1-6

Tweede lezing uit Marcus 3: 20-35

Derde lezing uit

Opening

Aan het begin van deze viering mogen wij ons herinneren de belofte die Jezus deed:

Waar mensen in mijn naam bijeen zijn, daar ben ik in hun midden.

Wij zijn hier met velen bijeengekomen om de nabijheid te zoeken van de Eeuwige en van elkaar.

Mogen wij deze ochtend de Eeuwige ervaren.

Lied *Huub Oosterhuis / Antoine Oomen*

Een schoot van ontferming is onze God.
Hij heeft ons gezocht en gezien
zoals de opgaande zon aan de hemel.
Hij is ons verschenen toen wij in
duisternis waren, in schaduw van dood.
Hij zal onze voeten richten op de
weg van de vrede.

pag. 1

Oecumenische
Basisgemeente **De Duif**

© Oecumenische basisgemeente De Duif, Amsterdam – www.deduif.net - info@deduif.net
Deze tekst is bedoeld voor persoonlijk, niet-commercieel gebruik, zoals voor studiedoeleinden.
Elke vorm van herpublicatie van (een deel van) de inhoud van deze tekst zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de maker is verboden.

Welkom en inleiding

Wat fijn dat je gekomen bent! Op de voorkant van het boekje staat het thema van vandaag en dat is: “wie hoort erbij?” Nou, jij in elk geval, vanochtend, hier, in de Duif. Weet je welkom! Liesbeth en ik gaan voor in deze viering van woord en communie. En dat doen we niet alleen, nee, we hebben Irina achter de piano, een veelstemmig koor onder leiding van Henk die zwaait en swipet.

En we hebben achter de schermen Hortense die de boekjes gemaakt heeft, de liturgiegroep die maandag mee heeft voorbereid, de medewerkers van de koffie, degenen die vanochtend geopend hebben en de sluiters van vandaag, kortom, een hele club die het mogelijk maakt dat wij vandaag hier kerken.

Ik zeg dat om duidelijk te maken dat het niet vanzelfsprekend is dat dat gebeurt. Het gebeurt omdat wij het allemaal willen en omdat het ons mogelijk gemaakt wordt. Voor één van onze vieringen doet een hele club mensen iets. Dat vinden wij normaal in onze maatschappij. Maar als een maatschappij uiteenvalt, zoals in een oorlogsgebied, is niets meer vanzelfsprekend of normaal. Daarover later meer.

We hebben een, vind ik, best confronterende viering voor de boeg, want we gaan onszelf verplaatsen in een vluchteling. Zo’n hulpeloos iemand in een bootje op de Middellandse Zee. Ik ga het hebben over wat daaraan voorafging aan oorlog, onrecht en andere ellende. Ik werd daar mede toe aangezet door de lezingen van vandaag, want die zijn ook heftig. We lezen in Rechters een bloedstollend verhaal over de afslachting van een vijandelijk leger. En we lezen in Marcus over een confrontatie tussen Jezus en Schriftgeleerden.

Laten we nu eerst een ogenblik stil worden en even achter ons laten waar we vandaan komen en wat óók nog in ons hoofd omgaat. Laten we stil worden in onszelf, zodat we ons kunnen richten op de viering die komen gaat.

Ik wens ons een goede dienst.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Vrij naar psalm 63

Naar jou sta ik op in de morgen,
roep ik de uren bid het licht,
stropel om water.

Naar jou dorst ik door de middag.
Lichaam ben ik, ziel, smee ik.
Met de schaduwen val ik.

Naar jou woel ik in de nacht.
Slaap je? Raak mij aan,
dat ik rust vind
en naar jou opsta in de morgen.

Eerste lezing: Rechters 12: 1-6

Conflict met Efraïm

De Efraïmieten brachten een leger op de been en staken de Jordaan over naar Safon. 'Waarom bent u tegen de Ammonieten opgetrokken zonder ons erbij te betrekken?' wilden ze van Jefta weten. 'We zullen u met huis en al verbranden!' Jefta antwoordde hun: 'Toen mijn volk en ik in oorlog waren met de Ammonieten heb ik u opgeroepen, maar u bent me niet te hulp gekomen. Dus toen ik merkte dat er van uw kant geen hulp te verwachten was, ben ik met gevaar voor eigen leven zelf tegen de Ammonieten ten strijde getrokken, en de HEER heeft ze aan mij uitgeleverd. Waarom valt u mij nu dan aan?' Daarop riep hij alle mannen van Gilead op, bond de strijd aan met de Efraïmieten en versloeg hen. De Efraïmieten hadden namelijk gezegd: 'Jullie zijn niets anders dan een stel gevluichte Efraïmieten. Gilead hoort bij Manasse, en dus evengoed bij Efraïm!' Daarna bezetten de Gileadieten de oversteekplaatsen van de Jordaan om de Efraïmieten de terugtocht te beletten. Wanneer een Efraïmiet die wilde vluchten vroeg of hij de rivier mocht oversteken, vroegen ze hem: 'Kom jij uit Efraïm?' Dat ontkende hij natuurlijk, maar dan vroegen ze: 'Zeg eens: "sjibbolet".' Als hij dan 'sibbolet' zei, en het woord dus niet goed uitsprak, grepen ze hem en doodden ze hem ter plekke. Op die dag sneuvelden al met al tweeënveertigduizend Efraïmieten.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Er schreeuwt een mens, onrecht,
de schreeuw van de hongersnood.
Er werd op hoog gezag besloten:
een deel der mensheid hoeft geen brood.
Opdat wie rijk is rijk kan blijven leven,
wie heeft hem wordt gegeven, onrecht,
en de rest mag dood.

Het gaat als vuur, onrecht,
het blakert je steden zwart.
Maar jij woont in gekoelde tuinen,
met blinde muren om je hart.
Je leert de sterken op de zwakken jagen,
je leert ze zich gedragen, onrecht,
als een ras apart.

Dit is jouw uur, onrecht,
geen god die nog hoger scoort.
Je hebt al haast de hele wereld,
alleen nog niet het laatste woord.
Dat staat met licht geschreven in de geesten
van mensen, niet van beesten, onrecht,
en dat plant zich voort.

2e Lezing: Marcus 3: 20-35

Jezus, de schriftgeleerden en zijn verwanten

Hij ging terug naar huis, en weer verzamelde zich een menigte, zodat ze zelfs niet de kans kregen om te gaan eten. Toen zijn verwanten hiervan hoorden, gingen ze op weg om hem, desnoods onder dwang, mee te nemen, want volgens hen had hij zijn verstand verloren. Ook de schriftgeleerden die uit Jeruzalem gekomen waren, zeiden: 'Hij is bezeten door Beëlzebul,' en: 'Dankzij de vorst der demonen kan hij demonen uitdrijven.' Toen hij hen bij zich geroepen had, sprak hij tot hen in gelijkenissen: 'Hoe kan Satan zichzelf uitdrijven? Als een koninkrijk innerlijk verdeeld is, kan dat koninkrijk niet standhouden; als een gemeenschap innerlijk verdeeld is, zal die gemeenschap niet kunnen standhouden. En als Satan tegen zichzelf inopstand is gekomen en verdeeld is, kan ook hij niet standhouden, maar gaat hij zijn einde tegemoet. Bovendien kan niemand het huis van een sterkere binnengaan om zijn inboedel te roven, als hij die sterkere niet eerst vastgebonden heeft; pas dan kan hij zijn huis leeghalen. Ik verzeker u: alle wandaden en godslasteringen, hoe erg ook, kunnen de mensen worden vergeven, maar wie lastertaal spreekt tegen de heilige Geest, krijgt in alle eeuwigheid geen vergeving, want zo iemand is schuldig aan een onuitwisbaar vergrijp.' Dit omdat ze gezegd hadden: 'Hij is bezeten door een onreine geest.' Intussen waren zijn moeder en zijn broers aangekomen. Ze stuurden iemand naar binnen om hem te halen. Zelf bleven ze buiten wachten. Er zat een groot aantal mensen om hem heen, en die zeiden tegen hem: 'Uw moeder en uw broers staan buiten en zoeken u.' Hij antwoordde: 'Wie zijn mijn moeder en mijn broers?' Hij keek de mensen aan die in een kring om hem heen zaten en zei: 'Jullie zijn mijn moeder en mijn broers. Want iedereen die de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder.'

Overweging

Stel je voor dat je te horen krijgt dat de oorlog is uitgebroken. Dat lijkt een tijd iets abstracts dat mensen schrik aanjaagt, tot je de eerste tekenen begint te zien. Oorlogsgebieden waar je niet langer doorheen kunt rijden, families met slachtoffers. Winkels die steeds leger raken. Bussen die niet meer rijden. Bedrijven worden niet meer bevoorradt worden en kunnen hun producten niet meer afzetten, en dat werk stopt. Dienstverlening wordt ineens onbelangrijk, want wat heb je aan een contract als de macht ter discussie staat. Wat is geld nog waard als je weinig of niets kunt kopen?

Op zichzelf aangewezen

Een tijd lang proberen veel mensen het openbare leven door te laten gaan, maar als werk stopt en scholen sluiten raakt iedereen steeds meer op zichzelf aangewezen. Er wordt vaak gezegd dat het eerste slachtoffer in een oorlog altijd de waarheid is en ik denk dat dat klopt. Er zijn verhalen die worden doorverteld, aangedikt, er zijn verhalen die worden verzwegen. Wat vinden we van die Russische persconferentie over de (vermeende) gifgasaanval in Oost-Ghouta? Met dat jongetje dat eerder als slachtoffer te zien was en nu zei dat het in scène was gezet?

Samen met vrienden en familie probeer je deze moeilijke periode te doorstaan, want samen kun je heel veel aan. En dan is er een keer een moment: een aanval, een bombardement, een familielid die wordt vermoord of vermist wordt, je huis wordt geraakt, eten is op, het is iets of een stapeling.

Of je bent in je kerk zoals deze en je kijkt omhoog en je ziet de bomgaten in het dak zitten. En dan neem je het besluit dat dat niet langer zo gaat en dat je vertrekt, dat je moet vluchten.

Die beslissing neem je niet licht, want je verlaat het land van je vader en je moeder, het land waar jij bent geboren en opgegroeid, waar je een carrière had, waar je kinderen naar school gingen.

Routes veranderen

Er zijn ook mensen die achterblijven omdat ze hopen dat het snel beter wordt, omdat ze niet weg kunnen of omdat ze beloven dat ze voor je huis en je spullen zorgen als je weg bent. Het afscheid van die mensen is moeilijk, want je weet niet of je elkaar ooit nog zal zien.

Met de spullen die je kunt dragen en wat geld ga je dan op weg. Het is een onzekere reis. Je kunt na 5 kilometer sterven aan een kogel of 100 km verder bezwijken aan droogte of gebrek. Maar je hebt een plan, natuurlijk, als leider van je groep, je gezin. Alleen is de onzekerheid zo groot, zeker bij grensovergangen, bergen of rivieren. Routes veranderen ook weer, en je weet niet wie je kunt vertrouwen. U hebt misschien ook de film 'Zwartboek' gezien. Dat gaat over de Tweede Wereldoorlog, dat weet ik, maar verraad uit eigenbelang, opportunisme, is van alle tijden.

En dan heb je geluk, althans dat denk je. Je hebt het geluk dat je iemand kan vinden die je naar Europa kan brengen. En Europa, dat denk je te weten, is veilig en rijk. Een goede plek om naar toe te gaan. En dan zit je op een bootje op de Middellandse Zee, met een kapitein die jouw taal niet spreekt, met medepassagiers die je niet kent. Het is je eerste reis op zee ooit. Dat overleef je. En je komt aan in Griekenland. Vandaar reis je door naar Servië, Kroatië, Italië, Oostenrijk, Duitsland en uiteindelijk kom je in Nederland. Dan krijg je toch wel het gevoel dat het wel goed moet komen met je, nietwaar? Zoveel geluk achter elkaar, dat moet er wel op wijzen dat het goed komt.

Het vervolg van de vluchteling kennen we: procedure, AZC, inburgering. En wat doen wij zelf?

Best een confronterende vraag, vond ik.

Nacht van de vluchteling

Ik vroeg me af wat wij van vluchtelingen kunnen leren?

Als vluchteling ben je overgeleverd aan anderen. Je kunt dan niet anders doen dan vragen en vertrouwen dat je de ander bereikt en dat die je goed doet. We kennen allemaal momenten in ons leven dat we dat óók hebben, bijvoorbeeld als we ziek zijn, of arm, of behoeftig, of diep verdrietig. Op die momenten ben je overgeleverd aan anderen, wat zij jou wel of niet kunnen doen. Als je het zo bekijkt staan wij niet zo ver af van vluchtelingen. Volgende week loop ik met een team van het Hyperion Lyceum, de school van mijn kinderen, mee in de nacht van de vluchteling. Zeven jaar geleden begon de oorlog in Syrië, in hetzelfde jaar als het Hyperion Lyceum werd opgericht. Nu, zeven jaar later, is daar de oorlog nog steeds niet voorbij. Wat een onvoorstelbaar lange tijd is dat! Er zijn 5,5 Miljoen Syriërs hun eigen land ontvlucht. In Nederland krijgt ruim 90% van hen een verblijfstatus. Dat klinkt positief. Net als het feit dat 77% van de Nederlandse bevolking vindt dat Nederland vluchtelingen moet opvangen die door oorlog of vervolging hun land zijn ontvlucht. Alleen zijn de verschillen wel scherp; het komt vaak voor dat laagopgeleide mannen tegen zijn. We herinneren ons de beelden uit Geldermalsen, Steenberg, Rotterdam van eind 2015.

We moeten in gesprek blijven met de minderheid die het niet eens is met ons en met het gevoerde beleid. Die minderheid betreft 29% van de laagopgeleiden en 16% van de hoogopgeleiden. Doen we dat niet, dan vervreemden we dat deel van onze naasten van ons. Dan horen zij er niet bij. En zo kom ik van vluchtelingen, dat zijn er honderdduizend, of 0,6% van de bevolking, op de tegenstanders betreft 23% van de bevolking, dat zijn miljoenen mensen.

In de lezing uit Rechters worden tweeënveertig duizend Efraïmieten. Bij het lezen van zo'n enorm getal denk ik al snel: dat zullen ze wel wat overdreven hebben, misschien waren ze niet zo goed in tellen als nu, maar ik vrees dat ik daarin ongelijk heb en het is ook nogal aanmatigend om te denken dat ik het beter weet. Kortom, een enorme slachting. En waarom was dit? Beide partijen waren beledigd, rancuneus tegenover elkaar en raakten in gevecht. En dat had allemaal te maken met beeldvorming. Kortom, uiteindelijk ook nog volstrekt onnodig, volgens mij.

In het evangelie volgens Marcus treedt Jezus op tegenover een grote groep. En dat is in dat gedeelte van het evangelie een gewoonte aan het worden; overal komen mensen naar hem toe, grote groepen.

Moeder en broers

Jezus is een hype. Zijn verwanten (dat zijn dus zijn moeder en zijn broers) gaan op weg om hem te halen, want "volgens hen had hij zijn verstand verloren". Als die uiteindelijk bij hem aankomen, aan het einde van het stuk dat we lazen, zegt hij tegen de groep: "Jullie zijn mijn moeder en mijn broers" en daarmee zegt hij: "jullie zijn op dit moment voor mij het belangrijkste." Ik moest denken aan de scene in 'Saving private Ryan' waarin James Ryan te horen heeft gekregen dat hij naar huis mag, omdat al zijn broers zijn gesneuveld. En hem wordt gevraagd zijn eenheid te verlaten.

Dan zegt hij "dit zijn nu mijn broers, ik ga hier nu niet weg".

Jullie, zoals we in deze viering bij elkaar zijn, zijn voor mij op dit moment het belangrijkste. Jezus zegt: "iedereen die de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder".

Daarmee zegt hij, dat als wij goed doen, mensen tegemoet treden, niet uitsluiten, onszelf ontplooiën, niet kleineren, de aarde koesteren, niet vernietigen, dat we er dan bij horen. En hij zegt ook dat wij dat niet alleen mogen leven, maar ook mogen uitstralen en uitzenden naar de gezelschappen waar we zijn in de rest van deze dag, de komende week.

Wie hoort erbij?

Toen ik hieraan begon, aan de gedachten over dit thema, klonk "wie hoort erbij?" nog negatief voor me, omdat het ook kan betekenen dat je er niet bijhoort, dat je wordt uitgesloten. Maar als je het omdraait, "Je hoort erbij!", dan is het een appel op jou, op mij, om erbij te horen, erbij te zijn en samen te bouwen aan de wereld die we met z'n allen beogen.

Je hoort erbij! Dat wens ik je toe. Moge het zo zijn.

Stilte gevolgd door muziek

Geloofsbelijdenis

God van het leven,
die vreugde vindt in ieder mens,
je bent zorgzaam en je laat ons niet in de steek.
Ik geloof in je.
Jezus, onze naaste, die mij laat zien wie God is,
je vraagt aan ons om rechtop te staan.
Ik geloof in je.
Heilzame Geest, ik geloof in je.
Je openbaart je op onverwachte momenten
als wijsheid in mensen die weten wat goed is om te doen.
Ik geloof dat jouw kracht zich in mij kan openbaren.
Ik geloof in onze gemeenschap van mensen, die durven zoeken
en durven vieren dat ze jou vinden, God van het leven.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Jij bent de God die mij gegeven is,
de beker die voor mij ingeschonken staat.
Mijn levenslot rust in jouw hand,
goed land is mij ten deel gevallen.

Jij bent het lot dat mij beschoren is,
mijn schaduw, de engel die mij troost mij kwelt -
laat deze kelk aan mij voorbijgaan, gauw,
ik kan geen mensen drinken.

Wie ben je, jij die mij te drinken vraagt?
Je aarzelt nog aan mijn deur, je klopt en wacht,
een dorstend hert- en ik een lege bron
dorstend naar stromen regen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

V. Tot hier zijn wij gekomen, Eeuwige,
allemaal verschillende mensen,
uiterlijk onbewogen biddend en zingend;
U kent ons zoals we waarlijk zijn:
eenzaam door eigen of andermans handelen;
verdrietig om verlies van waar wij zo aan hechtten;
blij om succes dat in wezen zo vluchtig is;
dankbaar om genezing
van lichamelijk of geestelijk kwaad;
onzeker, omdat wij de goede weg willen gaan,
maar niet weten of ons dat lukt.

- A. Zie ons en bescherm ons
tegen totale afzondering,
waardoor wij de ander niet meer zien
en ook zelf niet meer gezien worden;
tegen verharding van standpunten, die uitloopt
op onmacht om problemen op te lossen;
tegen onverschilligheid die schuldig maakt
ten opzichte van al het door U geschapene;
tegen wanhoop die geen leven brengt.
- V. Voor Uw zegeningen spreken wij dank uit, Eeuwige.
Voor alle kleine dingen waaraan wij zo dikwijls voorbijgaan
een onverwachte liefkozing;
aandacht, ons gegeven in nood;
troost die wij ervaren
zonder dat er een woord gesproken wordt;
inspiratie, onverklaarbaar opgeroepen door onze zintuigen;
en innerlijke rust, basis van vrede.
Wij danken U, Bron van Leven, voor Jezus,
voortgekomen uit het Joodse Volk,
door U gezegend vanaf het eerste uur.

U heeft ons Jezus leren kennen
en dankzij Jezus weten wij van U.

- A. Op verzoek van die uitzonderlijke Mensenzoon
stellen wij Zijn teken omuit te dragen wat wij
het liefste willen:
het delen van leven met alle mensen
en daardoor het uitbannen van honger, onrecht en dood.

We zeggen Hem na, die ons inspireert:
Neem het brood en de wijn, deel het met elkaar
zoals Ik mijzelf voor alle mensen gegeven heb,
Mijzelf gedeeld.

Denk daarbij aan mijn en jullie God
en aan het Eeuwigdurende Verbond,
waarin wij met Hem en elkaar
verbonden zijn en blijven.

- V. Ooit hopen we te bereiken een geloof zo groot
als Jezus had in U
en in een wereld waar mensen leven voor elkaar
en waar Uw naam 'Gerechtigheid' is.
Eeuwige, zie ons en blijf onder ons aanwezig.

Nodiging

Bij het laatste avondmaal deelde Jezus brood en wijn met zijn vrienden. Daarmee gaf hij waardering en verbondenheid aan met de mensen met wie hij was. Dat gebaar herhalen we vandaag hier in de Duif, omdat we geloven dat waardering en verbondenheid bijdragen aan ons mens-zijn en we zo samen bouwen aan onze wereld.

Kom dan, want je hoort erbij!

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

1. Koor 2. Allen

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt,
wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn-
wij zaaiden bronnen uit in de woestijn,
wij oogstten zeeën zonder te vervaren. (2x)

Allen:

Wij, tussen moed en wanhoop. Waarom weten
wij wel wat leven is, maar leven niet?
Soms gaan wij op de vleugels van een lied
en durven onze zwaartekracht vergeten.

Koor:

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water -
dan valt de nacht over het middaguur.

Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht, ongebroken valt het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Allen:

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren
de mensen niet die wij nog angstig zijn-
wij zouden niet meer vluchten voor de pijn,
en voor de grootste liefde niet vervaren. (2x)

Voorbeden

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Onstilbare tonen, zwijgende woorden
mogen hier klinken.
De mond die ze zingt, het hart dat ontvangt
zij gezegend.
Zoals een landschap meer ruimte is
dan te zien is
en zoenen meer zijn dan de perfecte vorm

van de lippen.

Zo roepen wij uit wirwar te voorschijn een weg
een lichtgestalte uit dromen en schaduw van dood -

Zo wordt van aarde tot hemel Gij, onze enige ware.
(herhaal vanaf begin)

Zo wordt van aarde tot hemel Gij, onze enige ware.
(slotregel laatste keer 2x)

Het Rijk der Hemelen

Liselore Gerritsen

Onze Vader die in de hemel zijt
geef mij een plek op aarde waarvan de naam mij heilig is,
een koninkrijk dat mijn huis is,
een plek die mijn spelend kind ruimte wil geven,
waar dan ook.
Geef mij een plek waar het koren groeit voor mijn brood,
waar de wind in de bomen
en het vuur in huis
vergeving van alle schuld is,
zoals ook ik vergiffenis ben voor dat stukje aarde
dat zonder mij braak zou liggen;
een plek die mij niet in verzoeking leidt;
die mij verlost van angst.

Actie en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

K: Volk dat in duisternis gaat,
mensen met stomheid geslagen,
het zal geschieden, zegt Hij,
dat zij weer glanzen als nieuw.

A: Van licht en stem zult Gij ons maken,
uw evenbeeld.

K: Niet meer beklemd en verdeeld,
niet meer in woorden gevangen,
één en gekend en bevrijd,
eindelijk mens zal ik zijn.

A: Van licht en stem zult gij ons maken,
uw evenbeeld.

K: Daar staat de stoel van het recht,

daar zal staan de tafel der armen,
dan is de dag van het lam,
“Zie, Ik kom haastig,” zegt Hij.

A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

Zegen

Aan het eind van deze viering wil ik de Eeuwige vragen om ons te zegenen
De Eeuwige is vóór je om je de juiste weg te wijzen.
Hij is achter je om je in de armen te sluiten en te beschermen tegen gevaar.
Hij is onder je om je op te vangen wanneer je dreigt te vallen.
Hij is in je om je te troosten als je verdriet hebt
Hij omgeeft je als een beschermende muur, wanneer anderen over je heen vallen.
En hij is boven je om je te zegenen

Zo zegene hij jou vandaag, morgen en alle dagen van je leven.
Amen.

